

SEPA belföldön, és a napközbeni GIRO elszámolás

2009. november 17.

Prágay István
GIRO Zrt.

Áttekintés

- SEPA program helyzete
- SEPA fizetési módok, szabványok belföldi bevezetésének értelme
- Napközbeni elszámolás új platformja
- SEPA átutalás átvételének útja
- A bevezetés határideje
- FRT határozatok

Mi a SEPA?

- Egységes euró fizetési övezet
- Nagyobb, mint az euróövezet
- A SEPA fizetések belföldi fizetések
- A SEPA átutalás, közvetlen terhelés új konstrukciók (új formátum, új adatelemek, új eljárások)
- A második fázis: e-SEPA

Miért indult el a SEPA folyamat?

- A bankok ügyfeleinek elvárásait az egységes pénz megnövelte
- Politikailag motivált projekt
 - Valutaunió nem pénzforgalmi unió, a pénzforgalmi unió létrehozása az euró bevezetéséhez hasonló nagyságrendű feladat
 - A lisszaboni program szerint az EU célja technológiai szempontból élenjáróvá válni, ennek egyik eleme a pénzforgalom fejlesztése (e-SEPA)
- SEPA-t támogatja a 2007/64/EK irányelv (PSD), és a 924/2009 EK rendelet

SEPA a nagyvállalatok számára

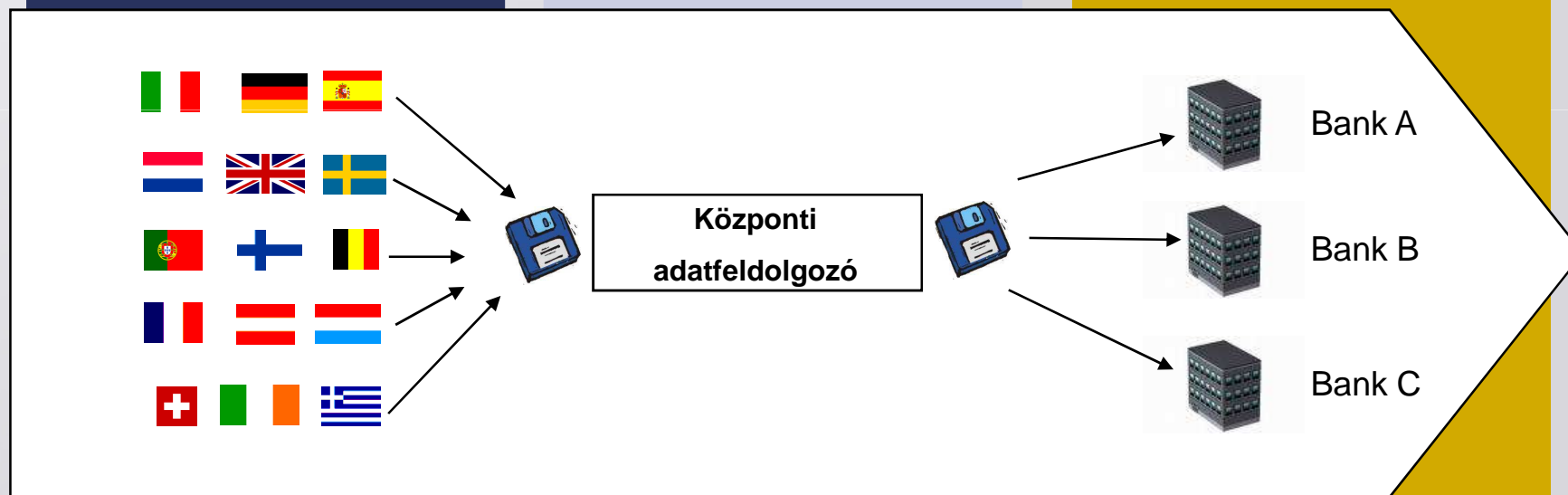
- Indítékok
 - Költségcsökkentés
 - Kockázatkezelés
- Trendek
 - Központosítás (Treasury, ERP, kevesebb számlakapcsolat), ▶
 - Automatizálás (rendszerek közvetlen összekötése, papírmentesség, STP),
 - Szabványosítás (SWIFT, XML)

Európai egységes szabvány

Európai egységek a központi adatfeldolgozó belső ügyfelei

Központi adatfeldolgozás a vállalat banki kapcsolata

Európai bankoknak adott megbízások

Egy küldési formátum

Egy küldési formátum

Egy fogadási formátum

Hogyan áll a SEPA projekt?

- SEPA átutalás 2008. januártól, a beszedések 2009. november 2-től igénybe vehetők
- A forgalom felfutása elmarad a várakozásoktól
- Évenkénti verzióváltások (üzleti szabályok és UNIFI szabvány tekintetében is)
- 2010 novembertől hatályos SCT 4.0, Core SDD 4.0 és B2B SDD 2.0 szabályzatok, és szabványok már elérhetők
- A jövőben az e-SEPA szolgáltatásokra kerül a hangsúly. Az e-felhatalmazás már készen áll, az e-fizetés és a mobilfizetések területén a munka folyamatban van.
- Biztosítani kell az SDD teljes elérhetőségét
- Változtatni kell a SEPA projekt irányításán

SEPA az euróövezeten kívül

- SEPA fizetési módokat alkalmazhatják, hozzáférhetnek az euró infrastruktúrákhoz
- SEPA fizetések nem euró számlákat is érinthetnek
- 2014-től kötelező SDD megbízást a kötelezett bankjaként fogadni és teljesíteni.
- UNIFI (ISO 20022), és az XML szabványokon alapuló SEPA üzenetszabvány nem euró fizetésekre is alkalmazható
- A belföldi fizetések szabályai közelíthetők az SCT, SDD, e-SEPA szabályzatokhoz, sőt azok lényegében a régi szabályzatok helyébe is léphetnek.

SEPA szabványok, szabályok belföldön

- Fő kérdések
 - Érdemes-e vállalkozni a SEPA szabványok Ft forgalomba történő átvételére?
 - Hogyan, mennyi idő alatt valósítható meg?
- Következtetések: megéri változtatni, mert...
 - Mert a SEPA átállás elkerülhetetlen, az előrehozás költsége a tét,
 - Későbbi átállás kényszerek között (defenzív pozíció)
 - A fizetési forgalom fejlesztési ciklusa megkívánja,
 - Megalapozza az elektronikus pénzforgalmi szolgáltatások fejlesztését,
 - Elősegíti a készpénz visszaszorítását, a további bankosodást (ha okosan alkalmazzuk, további szolgáltatásokat építünk rá),
 - Egy feltétel a beszerzési - értékesítési értéklánc teljes elektronizálásához és automatizálásához,
 - Multinacionális vállalatok számára előny az európai szabvány
 - Szoftverfejlesztés SEPA szabvány alapú (adaptációs költség csökkenése, magyar fejlesztők versenyképessége)

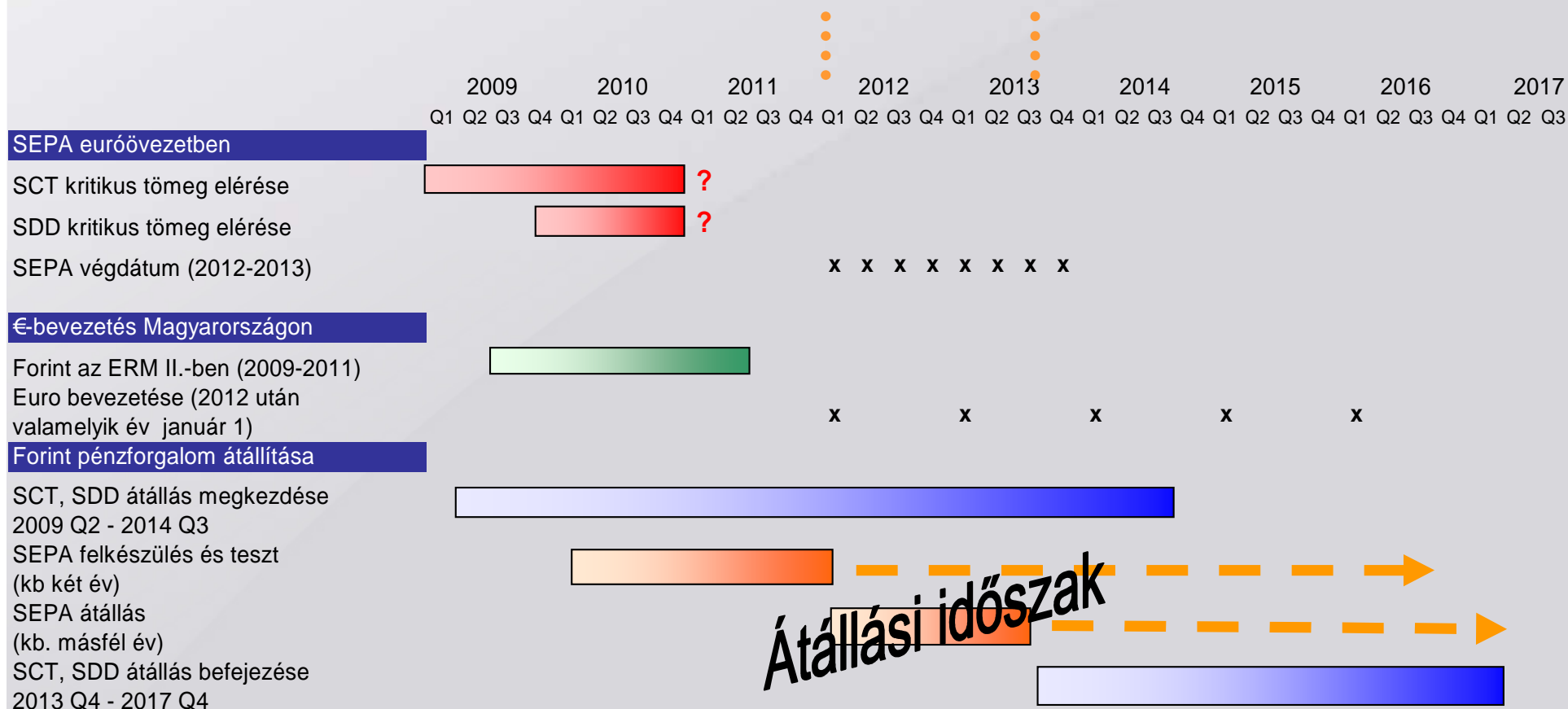

Megtakarítás vagy többletkiadás a korán eldöntött ütemezett átállás

- Mindenképpen fel kell készülni a nemzetközi fizetési forgalomban a SEPA-ra
- Ütemezett átállás előrehozott tőkekiadás
- Potenciális előnyök:
 - Készpénz kiszorítása (új ajánlat az ügyfeleknek)
 - Zsákutcás fejlesztés elkerülése
 - Jobb ütemezhetőség, igazodás a beruházási ciklusokhoz, alacsonyabb beszerzési árak
 - Euró átállás bonyolultsága, kockázata és költsége csökken
 - Euró és a belföldi fizetések integrálása (kisebb nemzetközi levelezés)
 - Jobb versenyképesség euró átállás után
 - Saját elszámolási infrastruktúra a SEPA átállás időszakában

Átállás időzítése (2009 tavaszi prognózis!)

Átállási időszak

Átállási projekt

- Napközbeni elszámolás megvalósításával együttes banki projekt
- Nem bankok számára külön (információs) projekt MNB és MSE koordinálással

Egy BKR két platform

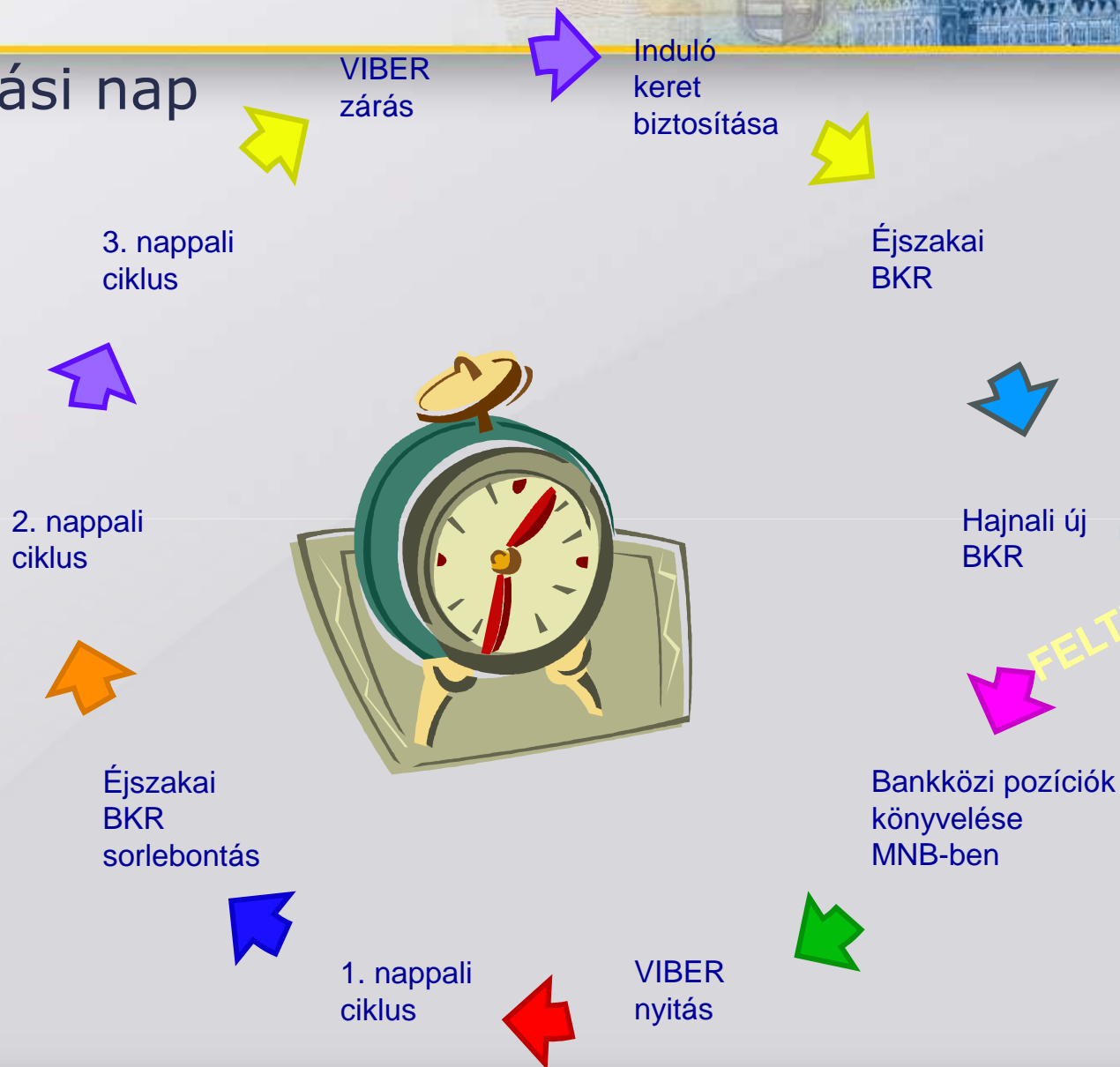
- Egy rendszer két elszámolómű:
- Új szabvány szerinti új fizetési mód(ozat) kialakítása
- Régi, és új szabvány szerinti „rég” fizetési módok átmeneti együttélése

A napközbeni többszöri elszámolás főbb jellemzői

- Bruttó elszámolás
- Több ciklus
- Fedezetbiztosítás nettó kötelezettségre
- Szakaszosság (kötegelt feldolgozás)
- Input és output STEP2-höz igazodik
- Teljesítés GIRO nyilvántartásában
- euró bevezetés támogatása,
- SEPA képes elszámolóház, EACHA összeköttetés kiépíthető a pán-európai lefedettség érdekében

Elszámolási nap menete

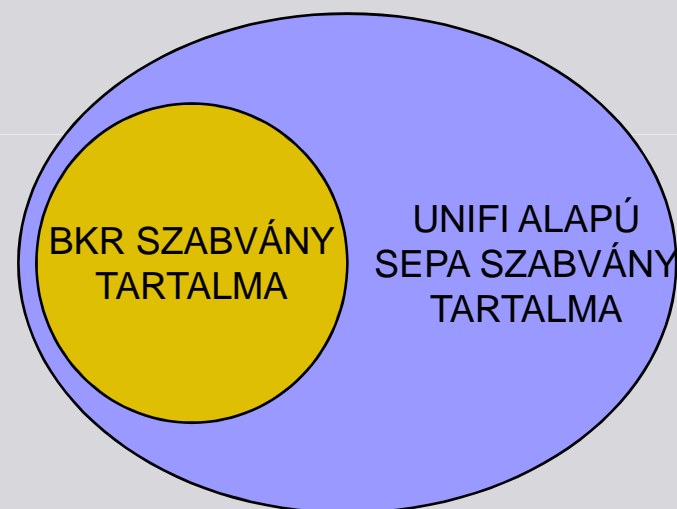

Fizetési szabványok viszonya

- Formátum

SEPA UNIFI XML ↔ BKR szabványok

- Adatelemek

- Eljárási szabályok

Scheme Rulebook ↔ MNB rendelet, Csoportos kézikönyv

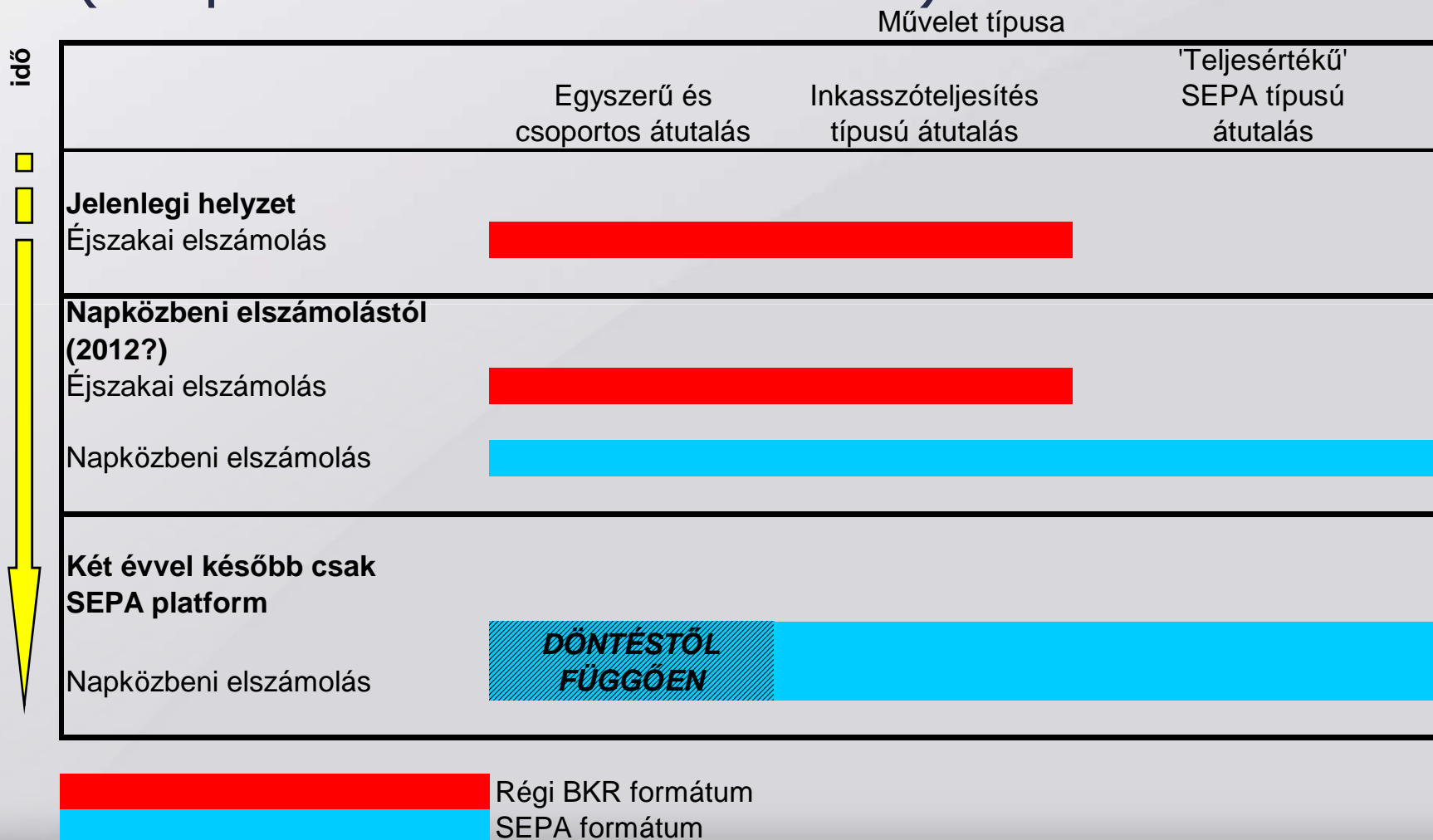

Mi a HCT?

- A HCT:
 - forintalapú SCT (**SEPA Credit Transfer**),
 - HCT választható többletszolgáltatásai (AOS) SCT konformak,
 - régi BKR tartalmú üzenetek (csoportos beszedés kivételével) HCT-be konvertálhatók
- Kétféle HCT:
 - 'Teljesértékű' HCT
 - BKR szabványtartalmú HCT
- Teljes ügyfél ↔ bank ↔ BKR ↔ bank ↔ ügyfél láncolatra kiterjed

Fokozatos átállás forintműveletek esetén (csoportos beszedés nélkül)

Átállási időszak (kötelezettségek)

- Bank
 - Minden bank köteles SEPA átutalást fogadni más banktól, és az üzenetet legalább a SEPA átutalás szabványkönyve szerinti adattartalommal továbbítani;
- Ügyfél
 - Az ügyfeleknek nincsenek kötelezettségei, de alkalmazkodni kell a bank által biztosított értesítők, megbízás minták változásához

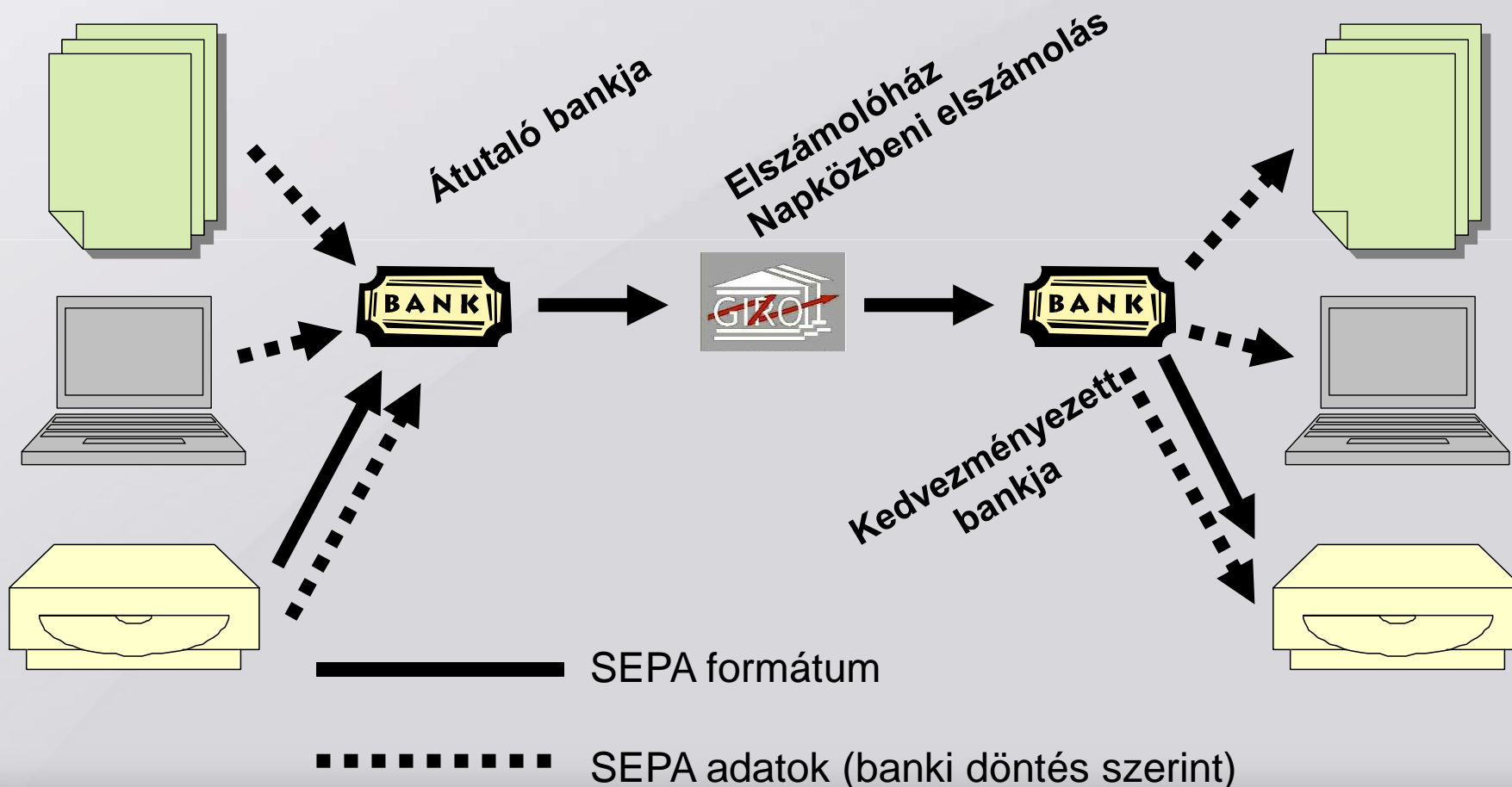

Átállási időszak (lehetőségek)

- Ügyfél
 - SEPA adatformátumban megbízást lehet adni a banknak, ha a bank ilyen formátumot elfogad
 - UNIFI XML formátumban (SEPA ezt nem szabályozza) is átvehető a banki értesítések, ha a bank ilyen formátumot kínál

SEPA adatok, SEPA formátum

Átállás költsége

- 8 bankot érintett a költségfelmérés
- a felmérés a napközbeni elszámolás 2011-es megvalósítását feltételezte
- 3 évre $\geq 6,1$ Mrd ráfordítás, szemben a 2008-ban prognosztizált 5,2 Mrd bankrendszer szintű ráfordítással
- Kritikus pontok:
 - Külső kényszer léte, vagy hiánya
 - erőforrás biztosítása (szakértők, pénz)

Érintett banki funkciók, rendszerek

Tranzakció befogadás	Elektronikus befogadási csatornák (home banking, internetbank, mobilbank, telebank, ATM) Papíralapú feldolgozó rendszer
Számlavezetés	Fióki Front-end rendszer(ek) Számlavezető rendszer(ek) Díjelszámoló rendszer Kivonat készítő rendszer
Könyvelés-számvitel Pénzforgalmi funkciók	Főkönyvi könyvelő rendszer GIRO köteget interface rendszer (AGIRO/B), ill. megbízások napközbeni köteget exportálása és importálása Klíring egyeztetéseket lebonyolító rendszer
Pozícióvezetés	Treasury rendszer(ek) Értékpapír rendszer
Információszolgáltatás Egyéb	Vezetői információs rendszer Middleware Interface programok

Bevezetési változatok

- A** Napközbeni elszámolás + HCT + E2E
- B** Napközbeni elszámolás + HCT (Bank2Bank)
- C** Napközbeni elszámolás HCT nélkül

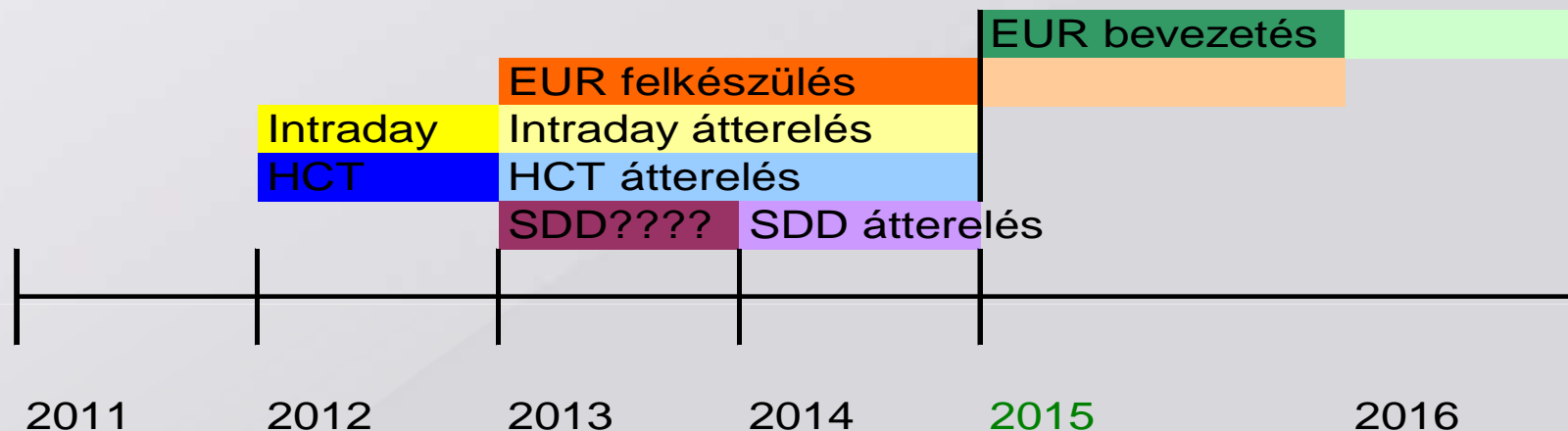

Felkészülési ütemterv rendszertagnál

1. Fejlesztési feladatok meghatározása
(először az általános, 2010. júniustól
részletes specifikáció alapján)	2009. október – 2011.
február
2. Fejlesztések végrehajtása	2011. március – 2012.
január
3. Fejlesztői tesztelés GIRO-val	2012. január – május
4. Munkatársak oktatása	2012. február – április
5. Banki szabályzatok, dokumentációk,
készítése	Éles indulásig
6. Részvétel a GIRO által szervezett
tesztekben	2012. április – július
7. Éles indulás	2012. július

SEPA szabvány és euró bevezetés lehetséges összefüggése

REVERSE ENGINEERING

EUR bevezetés időpontja erős függőség

2015 utáni bevezetésnél vagy

lehetőség a későbbi kezdésre
hosszabb megtérülés és/vagy leírás

2015-nél korábbi bevezetésnél

veszélyes torlódás
megtérülés/leírás csak részleges
SDD nem fér bele EUR bevezetés előtt

Forrás: K&H

FRT* határozatai 1

1. Az FRT támogatja a napközbeni elszámolás – az előterjesztéshez mellékelt általános funkcionális követelmények figyelembevételével történő – megvalósítását. Az FRT egyetért azzal, hogy a SEPA szabványnak megfelelő belföldi átutalás a napközbeni elszámolás keretében kerüljön bevezetésre. A csoportos beszedés kivételével a beszedés fizetési módok SCT-vel történő elszámolásának feltételeit is meg kell teremteni.

2. Az FRT felkéri a Magyar Bankszövetséget, a Magyar SEPA Egyesületet, az MNB-t és a GIRO Zrt.-t a SEPA szabványok alkalmazásával összekötött napközbeni elszámolás bevezetésére irányuló országos projekt megszervezésére.

Felelős: MNB Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás, GIRO Zrt.

Határidő: 2009. december 15.

3. Az FRT felkéri a Magyar Bankszövetséget, a Magyar SEPA Egyesületet, az MNB-t és a GIRO Zrt.-t a napközbeni elszámolás bevezetésének időpontjára vonatkozó javaslat kidolgozására.

Felelős: Magyar Bankszövetség, a Magyar SEPA Egyesület, MNB Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás, GIRO Zrt.

Határidő: 2010. június 30.

*FRT – Fizetési Rendszer Tanács, a bankszektor és az MNB pénzforgalmi együttműködésének keretét jelentő Fizetési Rendszer Fórum (FRF) döntéshozó szerve

FRT határozatai 2

4. Az MNB vezetésével országos projekt indul a SEPA átutalás szabványának alkalmazására vonatkozó vállalati felkészülés támogatásának előkészítése érdekében. A projekt munkájában a Magyar SEPA Egyesület is részt vesz. A vállalati felkészülést támogató projekt szervezetéről, munkatervéről és finanszírozásáról FRT előterjesztést kell készíteni.

Felelős: MNB Pénzforgalom és értékpapír-elszámolás, Magyar SEPA Egyesület

Határidő: az FRT 2010. tavaszi ülése az FRT előterjesztésre

5. A Magyar SEPA Egyesület készítse el az SDD konstrukció belföldi fizetési forgalomba történő átvételének tervét.

Felelős: Magyar SEPA Egyesület

Határidő: az FRT 2010. tavaszi ülése

6. A Magyar SEPA Egyesület készítse el az e-felhatalmazás és e-fizetési konstrukciók belföldi fizetési forgalomba történő átvételének koncepcionális tervét.

Felelős: Magyar SEPA Egyesület

Határidő: az FRT 2010. tavaszi ülése

Határozat: A Tanács a határozati javaslatokat egyhangú döntéssel, tartózkodás, illetve ellenvetés nélkül elfogadta.